

1992-1993

ХОТИРЛАШ, ҚАДРЛАШ — ЮКСАК МАЪНАВИЯТ МЕЗОНИ

ЮРТ МЕҲРИ ВА
АРДОҒИДАМИЗ

Яратганга шукр, эмин-эркин, тинчликда оёсийиш кунларнинг гаштини суриб яшаётганимизга ҳам 20 йил бўлапти. Ёшларимиз яйраб-яшнаб, давру даврон сураётган озод Ватанимиз ҳаммиса бор бўлсин, Юртбошимиз омон бўлсинлар. Эътибор, эъзоз шунчалик бўлар. Давлатимиз раҳбарининг биз фахрийларни рағбатлантириш ҳақидаги фармонини ўқидим, кўзларимизда ёш келди. Илоҳим кам бўлмасинлар.

Менинг бу дунёда кўрганларим кўп бўлди, десам ишонаверинг, — дейди парктентлик отахон Абулбой Мусаев. — Яратганга шукр, у кўнлар орда қолди. Истиқлол неъматларидан баҳраманд бўлиш менга ҳам насиб этди. Сўқонинг файз-тароватли кенг яйловлари, мусаффо ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олиш, бамайхотир ухлаш — бу истиқлол неъмат, қудратли Ватан паноҳида оёсийиш яшаш бахти. Балки, умрбоқийликнинг сири ҳам шундадир. Салкам 90 ёшдаман. Ўғил-

(Давом. Боши 1-бетда).

қизим, невараларимнинг тинч-тотув, фаровон ҳаётидан мамнунман.

— Келгуси йили 90 ёшга тўламан, — дейди заркентлик Абдурахмон ота Тожибоев. — Богдорчилик жону дилим. Шукрим, мустақиллик туфайли ўз еримизга, ўз боғимизга, ўзимиз етиштирган ҳосилга эгамиз. 10 фарзандимнинг ҳаммаси ҳалол меҳнатлари билан элда обрў-эътиборга эга бўлди. Кечагина кичик ўғлим қувонч билан кириб келди, кўлида газета. Юртбошимизнинг биз фахрийларга кўрсатган эътибори, рағбатидан бошим кўкка етди. Бизни хотирлаб, қадрлаганларнинг ўзлари ҳам қадр ва эъзозга сазовор бўлиб юришсин, илоҳим.

Вилоятимизда хотирлашга, қадрлашга муносиб нурунийларимиз, меҳнат фахрийлари, жамият тараққиётига дахлдор жонқуяр, фидойи инсонлар кўп. Улар меҳнат туфайли мамлакатимиз гуллаб-яшнамоқда, жамият раванқ топтомоқда.

Оққўрғонлик Эргаш ота Ниёзов ана шундай фидойи раҳбар, ишбилар-

мон тadbirkor. Табаррук ёшда ҳам тиниб-тинчимайдиган отахоннинг савобли ишлари бисёр. Кам таъминланган оилаларга, талаба-ёшларга кўрсатилган беминнат ёрдамлари таҳсинга лойиқ. Ҳозирги кунда Эргаш отанинг ҳомийлигида йўлини топиб кетган, ишли бўлган ёшлар талайгина. Хотира ва қадрлаш кунда отахонни йўқлаб келаётганлар ана шу меҳр-муруват офтобиде униб-ўсишган. Ватанга шундай ўғил-қизларни тарбиялаб, вояга етказиб берган отахон у онахонлар, маҳалласи, қишлоғи болалари учун жон куйдираётган, муҳташам мактаб, спорт залларини қуриб бераётган кекса ишбилармон-тadbirkorлар, фермерлар ҳам қадрлашга, ҳурмат-эҳтиром кўрсатишга лойиқ. Инсон бахти, саодати, фаровонлиги йўлида меҳнат қилаётганларни улугловчи, эъзозловчи Хотира ва қадрлаш кунини — одамийлик байрами барчамизга муборак бўлсин!

Сайёра РИХСИЕВА,
"Тошкент ҳақиқати"
муҳбири.

УМРИМГА УМР ҚЎШИЛДИ

Қибрайлик Усмон ота Маметов мустақилликнинг 20 йиллигини, ўзининг табаррук 103 ёшини ўзгача ҳаяжон, миннатдор қайфиятда қутиб олмоқда. Хотира ва қадрлаш кунини графасида Маметовлар хонадон одадтадиде қадрдонлар, меҳр-оқибатли инсонлар билан гапжум бўлди.

— Халқимизнинг эзгу орзуси — эрк-озодлик кунларини кексалик довоида қутиб олганим, — дейди отахон. — Яратганга шукр, истиқлол мени қайта ёшартириб юборди, унинг нашидасини мана 20 йилдан бундан суриб келаяман. Ўғил-қизларим, невараче-

варалар, ҳатто, эвараларим ҳам кўзимни қуватиб, бағримни тўдириб ўсиб-униб, яйрамоқда. Ўз ҳаётим, ўтган умрим давомида кўрган-ке-

чирганларимнинг поёни йўқ. Аммо, мустақиллик неъматини умримга умр қўшиб десам муболага бўлмас. У менга ўзлик, қадр-қиммат, гурур ва ифтихор деган сўзларнинг ҳақиқий маъносини аниқлаш, идрок этиш бахтини берди. Илоҳим, эл-юртимиз омон, истиқлолимиз мангу бўлсин.

Сайёра ЭШМАТОВА.

СУРАТДА: Усмон бобо невараси Ахтамжон ва Байтқургон қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Туроб Ирисбоев билан.

Даврон АХМАД олган сурат.

ЕР ЮЗИДА
ЯНГРАЙДИ ҚЎШИК

Ер юзиде барқ урар ҳаёт,
Ер юзиде бодом гуллайди.
Ер юзиде уйғоқ одамзот,
Ер остида аскар ухлайди.

Қирда бугдой тортади бошқ,
Яшамоққа ҳарчанд ундайди,
Ер юзиде янграйди қўшиқ,
Ер остида аскар ухлайди.

Гоҳи хушнуд, гоҳи изтироби,
Севи, ҳижрон бизни қарзлайди.
Ер юзиде жангдан қолган ғам,
Ер остида аскар ухлайди.

У кимнингдир фарзанди якка,
Неча йиллар она йўқлайди.
Етказолмай уни тилакка,
Ер остида аскар ухлайди.

Ҳаёт мағрур ташлайди қадам,
Назаримда бирров тўхтайдиган —
Шу қабрга етиб келган дам,
Ер остида аскар ухлайди.

Хастадир у, юраги хукок,
Нафаслари мисли чўдайдир.
Тупроқни ўп, тупроқни суюб,
Ер остида аскар ухлайди.

Туш кўрар у тушлари тиниқ,
Тушларида тинчлик йўқлайди.
Шаҳид бир жон, хотири ёниқ
Ер остида аскар ухлайди.

ТИНЧЛИК РАСМИ

— Бобо, қизинг тинчликнинг расмин, Тезроқ бўлинг, қилманг бетоқат, Уртоқларим томоша қилсин, Чизоласиз, бобожон, албат.

— Етар менда саботу сабр, Болам, чизиб берадир, лекин, Жаҳон бўлса яқдил мусаввир, Тинчлик расмин чизмоқлик мумкин!

Темур УБАЙДУЛЛО.

ЭЪЗОЗДАН ҲАММА МАМНУН

Мустақиллик — олий неъмат. Бу кунларга етганлар бор, етмаганлар бор. Кунини кеча азим Тошкентнинг энг гўзал масканига айланган Мустақиллик майдонига ташриф буюрган вилоятимиз кексалари — уруш ва меҳнат фахрийлари бу кунларга етолмаган ватандошларини ёд этиш, хотирлаш учун Мотамсаро она ҳайкали қошига тўпландилар.

Истиқлолимиз рамзи, Бахтиёр она ҳайкали пойига гуллар қўйиб, юртимизга тинчлик-оёсийиш, халқимизга фаровонлик тиладилар.

Таълим ва фан ходимлари касбаба уюмаси вилоят кенгаши ўтказган табдирга вилоят шаҳар ва туманларидан тармоқда кўп йил самарали хизмат қилган 150 дан зиёд касбаба уюмаси фаоллари, уруш ва меҳнат фахрийлари тақдир этилди. Хотира майдонидеги йиғи-

лишдан сўнг табдир иш-тироқчилари "Зарафшон" киноконцерт зали томон йўл олдилар. Ўтганлар хотирасига бағишлаб видеоролик намойиш этилди. Ўзбекистон халқ артистлари Коммуна Исмоилова, Яйра Абдуллаева, Тўти Юсупова, Рихси Иброҳимова каби санъат усталарининг дил изорлари табдир қатнашчиларида катта таассурот қолдирди. Йиғилишда иштирок этган уруш ва меҳнат фахрийлари бу кечани ташкиллаш-

тирган таълим ва фан ходимлари касбаба уюмаси вилоят кенгашига миннатдорчилик билдиришди. Табдир туфайли эски қадрдонлар бир-бирлари билан дийдорлашиб, ҳаёт хотиралари ҳақида дилдан суҳбатлашдилар.

Бундай табдирлар вилоятимиз туман-шаҳарларидаги таълим муассасаларида ҳам ўтказилаётган, — дейди кенгашнинг ижтимоий ҳимоялаш бўлими бошлиғи Шерзод Рамазонов. — Жойларда уруш ва меҳнат фахрийлари ҳамда тармоқда кўп йил ишлаган касбаба уюмаси фаоллари билан учрашув кечалари, давра суҳбатлари, маданий табдирлар ташкил этилмоқда. Улардан кўзланган мақсад — таълим масканларида тарбия олаётган

ёшларимиз онгига аждодларимиз жасоратини, фаровон ҳаётини ўқиб-уқиб, оилалари фидо этганлар хотирасини ҳаммиса ёдда тутиш кераклигини, улардан ўрнак олиб, ватанимиз мустақиллигини янада мустаҳкамлашга келажак авлодининг роли беқийё эканлигини сингдиришдан иборат.

Ниҳоят, байрам табдири якунига етиб, қатнашчилар оилалари бағрига йўл олди. Улар турли ёшдаги ва турли касб эгалари бўлса-да, бир жихат биланлаштириб туради: юзларида ўзгача шодлик балқийди, дилларида масрурлик жўш уради, тилларида шундай музаззам кунларга етганлари учун шукрона тақдорланади...

Зулфия ХУСАНОВА.

НАВҚИРОН АВЛОД
ҚАДАМИ ШАХДАМ

Ҳар тонг шаҳарчамизнинг кўчаларидан ўтаётган, уни обод қилган ва бугун бу хайрли ишларни қизгин давом эттиратган, яшатиб-гуллатаётган жонқуяр эшонгузарликларни бир-бир кўз ўнгимдан ўтказаман.

Шунда биринчи навбатда кўп йиллар деҳқонлар бошини қовуштириб, мактаб қурилишига, равон йўллар очилишига, замонавий бош режа асосида уй-жойлар барпо этилишига етакчилик қилган марҳум раисимиз Муслим Пўлатовнинг сай-ҳаракатларини, Қайом Азимов, Зухур Юсупов сингари моҳир сабзавоткорлар меҳнати кўз олдимга келтираман.

Хотира кунини арафасидаги учрашувларда, мактаб ўқувчилари давраларида шундай табаррук инсонлар номини бирмабир тилга оламиз. Бундай суҳбатлар фарзандларимизнинг маънавий-ахлоқий тарбиясига катта иқобий таъсир кўрсатади. Ёшлар пухта билим олишлари, касб-ҳунар эгаллашлари учун қишлоқимизда яна битта мактаб, академик лицей ва кол-

леж қурилди. Озодлик нашидасини суриб яшаётган, мустақиллик неъматлари — пухта билим олиш, спорт билан шуғулланиб чиниқиб, касбларни эмин-эркин танлаб, ҳаётда муносиб ўрин эгаллашга интилиб яшаётган ўғил-қизларимизда озод Ватан туйғуси, ватанпарварлик ҳиссиёти нақадар кучли эканлигининг гувоҳимиз. Бу биз кексаларда мустақиллик байроғи имон-эътиқодли янги авлод қўлига ўтаётганлигига, мамлакатимизда бошланган кўтлуг ўзгаришлар барқарор тус олишига ишончини қўяйтимиз. Демак, авлодлар ўзвийлиги давом этаверади, мустақил мамлакатимиз раванқ топаверади.

Ёқубжон ТУРБОВ,
Зангиота туман Эшонгузар шаҳарчасидаги «Маданият» маҳалласи котиби.

БУ КУН ЯНА
ЭСЛАДИМ СИЗНИ

Отажоним! Мана, биз яқинларингизни, қадрдон жамоангизни тарк этганингизга ҳам 5 йил бўлибди. Ҳар қандай фарзанд учун ота-онадан азизроқ зот йўқ. Аммо, Сизни 40 йил маориф соҳасида жон куйдирган халқ таълими фидойисини сифатида ҳам қадр ва эъзозга муносиб эканлигингизни ҳис этиш нақадар фахрли. Хотира ва қадрлаш кунда Сизни эслаб, хотирлаб келадиган шогирдларингиз, касбдошларингизни қўриб, вужудини ҳаяжон босади. Кимё, биология, география фанларини ўқувчиларига пишиқ, пухта ўргатган, баъзан шом қоронғусига тиним билмай ишлаганга қурби етган, "Халқ маорифи алоҳисини", "Ўқитувчи-ўқилиб"чи, "Меҳнат фахрийси" каби унвонларга эга бўлган инсоннинг фарзандлари эканлигингиздан ҳаммиса фахрланамиз. Беш фарзандингизнинг тўрт нафари Сизнинг — фаол зиякор Абдукабир Нурбобоевнинг йўлидан бориб, ёш авлодга илм зиёсини таратишда баҳоли қудрат хизмат қилаётганингиздан беҳад шодимиз. Хотира ва қадрлаш кунининг шарофати Сизнинг ҳам руҳингизни шод этсин, отахон!

Хулқар АБДУКАБИР қизи,
Юқоричирчиқ тумани.

ҲАЛИМТОЙ ОТАНИНГ ЎГИТЛАРИ

Вилоят ички ишлар хизмати фахрийси Ҳалим-той ота Тоштановни йўқлаб борганимизда, у киши набиралари қуршовида эканлар.

Табаррук 95 ёшини қарши олаётган Ҳалимтой отадаги эртанги кунга ишонч, интилиш ҳисси ҳавасимизни келтирди. Беихтиёр шоир Абзад Утанининг қўлидаги сатрлари ёдга тушди: Табибим, пуч сиз берган дарак, Хасталайинг нечун шу ёшдан? Севганимдан санчар бу юрак,

Кон босиммас, гайратим ошган. Улим деманг, ўлим ўлсин, Уйнаб-қулиб, юзга тўламан, Э йўқ, бу кам, не бўлса-бўлсин, Мен дунёга устун бўламан! Отахон йўқлаб келганларни узундан-узқоқ дуо қилар эканлар, Ватанини асраб-авайлашга, тинч-

лик-хотиржамликни қадр-ега этиш, ота-онанинг дуосини олишга ҳақиради.

"Бу дунёда ҳамма нарса ганимат, омонат экан. Одамдан бир-бирига факат яхши сўз, меҳр-оқибат қолади. Одам бўлиб, одамларни қадрлаб яшган инсоннинг ҳеч қачон юзи қаро бўлмайди, болам", дейдилар Ҳалим ота.

— Уруш балосини биз кўрдик, бошқалар асло кўрмадим! Менинг бугунги мустақил юртимиздаги

ўзгаришларни қўриб яшаётганим, улардан баҳраманд бўлаётганим чинакам бахтим, дейман. Етказганига шукр, кўрсатганига шукр! Қарийб 30 йилга яқин ички ишлар соҳасида меҳнат қилиб, нафақага чиққан отахоннинг фарзандлари ҳам ота изидан бориб эл-юрт хизматида-лар.

Хуршид РЎЗИЕВ.

СУРАТДА: Ҳалимтой ота Тоштанов эваралари билан.

БЕРЛУСКОНИ ЎЗИГА
БОРИС ТАНЛАДИ

Италия бош вазири Сильвио Берлускони мамлакатнинг иқтисодиёт вазири Жилио Тромонтини ҳукумат раҳбари лавозимига ворис сифатида танлади, деган хабарни тарқатди Reuters агентлиги.

Берлускони ўзи 2013 йилги сайловларда иштирок этиши мумкинлигини рад этмади. Аммо, бошқа кучли номзодлар майдонга чиқишса, қурашда қатнашмаслигини айтди. La Stampa газетасининг ёзишича, бош вазири шундай номзодлардан бири сифатида Тромонтини тилга олди.

Илгари Берлускони бўлажак ворис деб адлия вазири Анжелино Альфонани кўрсатган эди. Бу қарорини ўзгартганининг сабаби номалум.

Берлускони "Эркин халқ" партияси раҳбари лавозимидан кетмоқчи эмас.

У ўнгистрик қарашларни ёқловчи ўз партиясида янада фаол ишлаш учун ҳам бош вазириликдан кетмоқчи. Иқтисодиёт вазири Жилио Тромонтини апрелнинг охирида бош вазири қариндошлари назорати остида бўлган оммавий ахборот воситаларининг танқидига учрагани. Айнан шу сабабли бош вазири Тромонтининг номзодини ёқлаб чиқишга мажбур бўлган.

ОТИШМА ҚҮРБОНЛАРИ

Амстердам шаҳрида 4 май кунини кечқурун юз берган отишмалар чоғида камиде икки киши қўрбон бўлди. Маҳаллий Dutch News.nl нашрининг маълум қилишича, воқеа минилган машиналар сотиладиган марказда содир бўлган.

Маҳаллий оммавий ахборот воситалари тарқатган хабарларга қараганда, можаро чиққан жойдан кам деганда икки арадор топишган. Шунингдек, Reuters тарқатган маълумотга қўра, полиция жанжал иштирокчиларидан бир неча ўқотар қуролларни тортиб олган.

Можаро муносабати билан полиция беш кишини ҳибсга олди. Уларнинг шахслари, шунингдек, ўлган ва жароҳатланганларнинг кимлиги ҳақида ҳеч қандай маълумот тарқатилмаган. Терговнинг таҳминича, жиноий ажрим вақтида отишма келиб чиққан.

ТАҚИҚ ЗОНАСИ 20 КИЛОМЕТР

"Фүкусима-1" АЭС атрофидаги 20 километрли зона тақиқ зонаси деб эълон қилинган.

Associated Press 5 май кунини тарқатган хабарда айтилишича, зилзила ва цунами туфайли юз берган қатор авариялардан сўнг мутахассислар "Фүкусима-1" АЭСининг биринчи энергоблок ичига биринчи марта кирдилар. Улар 6 та вентиляция қурилмасини ўрнатишлари керак. Шу қурилмалар ёрдамида энергоблок ичигаги радиация даражасини камайтириш режа қилинган. "Киодо" агентлигининг аниқлик қилишича, 12 мутахассис махсус кийим ва ниқоб ҳимоясида энергоблок ичига 40 дақиқа ишлади. Шундан сўнг мутахассислар свитиш тизимини тиклашга киришдилар. Бу ишларни тўрт-беш кун ичида битириш мўлжалланмоқда.

КОТ-Д'ИВУАРДА
ҲОКИМИЯТ УЧУН КУРАШ

Кот-д'Ивуар шаҳрининг мамлакат собиқ президенти Лоран Гбабо тарофдорлари назорати остида бўлган сўнгги энг йирик тумани — Абиджан ҳам ҳукумат қўшинлари қўлига ўтди.

AFP агентлигининг хабарига қўра, бутун шаҳар янги сайланган давлат бошлиғи Алаассан Уаттара назоратига бўтунлай ўтди. Аммо, Лоран Гбабо қўлга олинган бўлсада, унинг тарофдорларидан бир қисми Абиджанни тарк этмади.

Кот-д'Ивуарда 2010 йил 28 ноябрдаги президент сайловларидан сўнг сиёсий таңглик бошланган эди. Амаладаги президент Гбабо ўз мағлубиятини тан олишдан ва лавозимини Уаттарага бўшатиб беришдан бош торти. Мамлакатда янги сайланган давлат раҳбари тарофдорлари ва рақиблари ўртасида тўқнашувлар бошланган. Жанжалларга БМТ тинчлик ўрнатувчи қучлари ҳамда Франция ҳарбий хизматчилари ҳам аралашди.

11 апрелда Гбабо қамоққа олинди. Ҳозир у хотини билан уй қамоғида ўтирибди. Уаттара эса, Гбабо ва унинг тарофдорларини суд жараёнлари қўтаётганини баён қилди. Кот-д'Ивуардаги тўқнашувлар давомида мингдан зиёд фуқаро қўрбон бўлди. Юзлаб одамлар ўз шаҳарлари ва ватанларидан қочишга мажбур бўлишлар.

АПЕЛЛЯЦИЯ ҚАЙТАРИЛДИ

Гагадлаги собиқ Югославия бўйича халқаро трибунал серб миллатчиси Радикал партия раҳбари Воислав Шешель устидан суд жараёнини унинг ҳаракатида жиноят аломатлари йўқлиги бос тўхташти ҳақидаги апелляцияни рад этди (AFP агентлиги).

"Суд палатаси айбланувчининг сўровини рад этди" деди жараёнини олиб бораётган судьялардан бири. Судьяларнинг фикрича, ҳозирги босқинда судда ишни қўриш давом этирилиши керак. Негаки, "сулданувчининг гадамисилкалари ҳамма содир этилган жиноятлар ўртасида боғлиқлик мавжуд деб ўйлашга асос бор".

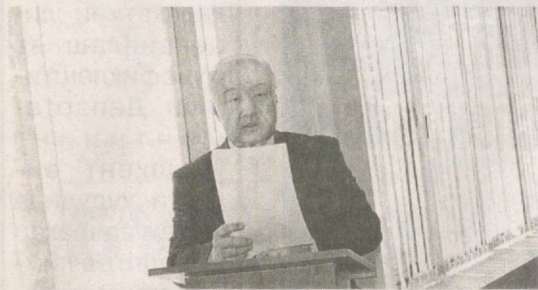
Прокурорлар Шешелни ҳарбий жиноят содир этганлиқда, аниқроғи, 1991 йилдан 1993 йилгача хорват ва мусулмонларни қувғин қилганлиқда айблаганмоқда. Таҳмин қилинишича, Шешель серб миллатчилари гуруҳларини тузган ва уларга "сиёсий ишлов" берган. Сўнг улар жанговар ҳаракатлар майдонига йўл олган. Шешелнинг ўзи қотилликларда бевоқиф қатнашмаганини тергов эътироф этмоқда.

Шешель ўзига қўйлаётган ҳамма айбловларни қатъиян рад этмоқда, қамоққа олинишини қўнунга мутлақо хилоф эканлигини таъкидлаб, 2006 йилдан бундан турмада ноҳақ сақлаётганлари учун кўп миллионли тоvon тўлашларини талаб қилмоқда.

Интернет хабарлари асосида тайёланди.

■ ЯНГИ ҚОНУН ЛОЙИХАСИ – МУҲОКАМАДА

ҲАР ИШТИРОКЧИНИНГ ЎЗ ТАКЛИФИ БОР

Фуқаролик жамияти шахсининг ўзини ўзи англаши, масъуллик ҳиссининг ўсиши билан уйғун тарзда шаклланиб боради. Фуқаролик жамияти устуворлиги нафақат инсон эркинлиги, балки давлатнинг жамият учун хизмат қилиши, ўзини ўзи бошқариш тақомиллашиб бориши билан ҳам белгиланади.

“Мамлакатда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси”да илгари сурилган ғоялар асосида ишлаб чиқилган ва шу кунларда кенг жамоатчилик муҳокамасидан ўтаётган “Ижтимоий шерикчилик тўғрисида”ги янги Қонун лойиҳаси бу йўлдаги баҳамжihat сазй-ҳаракатларнинг қонунчилик асосларини қамраб олган.

– Президентимиз таклиф этган концепция юртимизда фуқаролик жамияти қуришининг янги босқичини бошлаб

берди, десак аини ҳақиқатни айтган бўламиз, – деди касба уюшмалари вилоят ташкилотлари бирлашмаси кенгашининг раиси Шухрат Деҳқонов янги қонун лойиҳаси муҳокамасига бағишланган давра суҳбатида. – Концепцияда белгилаб берилган асосий вазифалардан бири фуқаролик жамиятини институтларининг давлат ва жамият бошқарувидаги нуфузи ва мақомини ошириш, уларнинг бу тузилмалар устидан самарали жамоатчилик назоратини ўрнатишдан иборат.

Илгари хабар берганимиздек, “Ижтимоий шерикчилик тўғрисида”ги янги Қонун лойиҳаси муҳокамасига бағишланган бу давра суҳбатида нодавлат нотижорат ташкилотлар ҳудудий бўлиmlарининг раҳбарлари, вилоят, шаҳар ва туман касба фаоллари иштирок этишди. Вилоят касба ташкилотлари

Касаба уюшмалари вилоят ташкилотлари бирлашмаси кенгашида “Ижтимоий шерикчилик тўғрисида”ги янги Қонун лойиҳасининг муҳокамасига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди

бирлашмаси кенгашининг ҳуқуқшуноси Наҳежда Ефимова лойиҳада қамраб олинган тушунча ва қоидаларни батафсил таърифлаб берди, унинг айрим моддаларига аниқлик киритиш билан боғлиқ таклифларни баён этди. Давра суҳбатида бир қатор нодавлат нотижорат ташкилотларнинг раҳбарлари мам-

лакатимизда фуқаролик жамиятини тақомиллаштиришга қаратилган ислохотлар янги паллага кирганлиги, “Кучли давлатдан – кучли фуқаролик жамияти сари” тамойилига асосланган тўб ўзгаришлар натижасида мохиятига қўра бутуналаётган жамият шаклланаётгани, янги қонуннинг қабул қили-

ниши бу жараёнда муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлашди.

Таълим ва фан ходимлари касба уюшмаси Қибрай туман бирлашган қўмитаси раиси Зокирхон Шораҳматов муҳокама чоғида лойиҳанинг 7-моддаси 2-бандидан “корхона, ташкилот ва муассасалар” сўзларини аж-

ратиб, шундан кейинги қоида алоҳида бандга олиш, 10-моддадаги ижтимоий шерикчилик субъектлари вазифаларига “ҳодимлар вакиллик органларини ташкил қилиш” хусусидаги алоҳида бандни, 10-моддага “Давлат бошқаруви ва назорати органлари ходимлари вакиллик органлари ишига аралашшига йўл қўйилмайди” деган иборани, 22-моддага “корхона, ташкилот ва муассаса” даражасини киритиш, 23-модда 1-бандидаги “мумкин” деган сўзни олиб ташлаш кераклигини таъкидлашди.

– Қонун қабул қилиниши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 1-банди “Мулк шаклидан қатъи назар, корхона, ташкилот ва муассасада ходимларнинг вакиллик органи бўлмаса, (ташкил этилмаган ҳолда) ходимлар вакилчилигининг ҳудудий органига бевосита мурожаат қилиш лозим” деган жумла билан тўлдирилиши лозим, – деди нотиқ пировардида.

Ижтимоий шерикчилик тўғрисидаги янги қонун лойиҳасининг ишлаб чиқиши ва кенг жамоатчилик томонидан муҳокама қилиниб, қиёмига етказилиши жамият тараққиётида янги босқич бошлангандигидан далолатдир. Янги қонун ижтимоий шерикчилик тамойилларининг тўлиқ ва самарали рўёбга чиқарилиши учун ҳуқуқий асос яратди, меҳнат ва бошқа ижтимоий-иқтисодий муносабатларнинг янада тақомиллашишида муҳим ўрин тутди.

■ МУАММО. МУЛОҲАЗА. ТАКЛИФ

САЛОМАТЛИК – ОЛИЙ НЕЪМАТ

Инсон саломатлигини сақлаш, унинг ҳаёт учун ҳавфсиз меҳнат шароитларида ишлашига оид қонунчилик асослари кенгайтирилиб, мустаҳкамланиши. Бироқ, жойларда “Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги Қонун талаблари ҳамisha ҳам тўлатқис бажарилаётгани йўқ.

Соғлиқни сақлаш соҳасидаги ҳолатларни олайлик. Иш берувчилар қонуннинг 14-моддаси 2-қисмига биноан меҳнатни муҳофаза қилиш мутахассиси лавозимини ҳануз жорий этмаган ҳоллар кузатилмоқда. Ёки шу қонуннинг 3-қисми талабига қўра, даволаш-профилактика муассасаларининг меҳнат муҳофазаси бўйича мутахассислари ўз мақомлари бўйича асосий хизматчиларга тенглаштирилмаган.

Бошқа бир муаммо соғлиқни сақлаш муассасаларида тиббиёт ходимлари ҳимоя воситалари билан ҳамisha ҳам етарли таъминланмаслиги билан боғлиқ. Бунга ҳаспўшлаш учун иш берувчилар кўпинча маблағ етишмаслигини рўқча қилишади. Холбуки, жарроҳ, гинеколог, тўғуруқ бўлиmlар шифокорлари ва ҳамширалари, шунингдек, сил ва юкүмли касалликларга чалинган беморларга хизмат қилувчилар электр асбобларидан фойдаланишларида дизэлектрик

қалиш, ҳимоя кўзойнаги, чарм шиппак, газлама кўйлак, пайпоқ, маҳалларнинг терапевт ва педиатр шифокорлари, ҳамширалари ноқулай об-ҳаво шароитларида беморлар ҳолидан хабар олишлари чоғида зарур бўладиган нам ўтказмайдиган плаш, резина этик ёки қалиш, рентген бўлиmlариди тиббиёт ходимлари кўрошин сингдирилган резинадан тайёрланган фартук, юбка, кўпюк ва бошқа ҳимоя воситаларини ўз вақтида ололмайдилар.

Бунинг асосий сабаби ҳимоя воситаларини сотиб олиш учун йиллик сарф-ҳаражатлар сметасида тегишли миқдорда маблағ ажратиш кўзда тутилмаётганидир. Шаҳар ва туман бирлашган касба қўмиталари маъмурийат билан ҳамкорликда бу масалалар ижобий ҳал этилишига эришмоқлари зарур.

Ўзгал Тўхтаева, соғлиқни сақлаш ходимлари касба уюшмаси вилоят кенгаши раиси.

ЖАМОА ШАРТНОМАСИГА ҚЎШИМЧА

Соғлом маънавий муҳит ҳар қандай меҳнат жамоасида муваффақият омилдир. Тошкент Давлат аграр университети факультетларида ўтган йилги ишлар бунга бир бор тасдиқлади.

Жамоа шартномасининг ихроси очик-ошкора муҳокама қилиниб, унга айрим қўшимча ва ўзгаришлар таклиф қилинди. Чунончи, янги қабул қилинган жамоа шартномасига ходимларни ишдан бўшатиш, интизомий жазо чораларини қўллаш фақат касба қўмитаси розилиги билан амалга оширилиши мумкинлиги, ихтиро ва рационализаторлик ишларини рағбатлантириш шарт эканлиги ҳақидаги қўшимчалар киритилди.

Нурилла НОРАЛИЕВ, касба қўмитаси раиси.

■ МЕҲНАТ МУҲОФАЗАСИ

ЭЪТИБОРСИЗЛИК ОҚИБАТИ

Олимкент пахта тозалаш заводи оператори Б. Маҳкамбоев тола тозалогичдан чиқиндиларни олиб ташлаётганида чап қўли оғир жароҳатланди. Уни дарҳол шифохонага ётқизди.

Ўз-ўзидан шундай савол туғилади: “Бу бахтсиз ҳодиса қандай юз берди?” “Унинг келиб чиқиш сабаби нимада?”

Воқеа тағсилотини ўрганиш жараёнида ишчи ҳавфсизлик қоидаларини бузганлиги аниқланди. У чиқиндиларни олиб ташлашга киришгандан аввал жин дастгоҳининг тозалогичини ҳаракатдан тўхтатиши керак эди. Техника ҳавфсизлигининг шу оддий талабига амал қилмаслиқ фожиага сабаб бўлди.

Лекин бахтсиз ҳодисадан корхонага бориб, техника ҳавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси талабларини ўрганиш чоғидагина хабар топдик. Холбуки, қонун-қоидалар бўйича, бу воқеа ҳақида аввало корхона маъмурияти, қолаверса, касба қўмитаси юқори идораларни дарҳол хабардор қилиши, текшириш вақтида аниқланган камчиликларни бартараф этишлари керак эди. Бироқ, барча ишлаб чиқариш ва ёрдамчи дастгоҳларнинг ҳаракатланувчи ҳавфли қисмларида ҳимоя тўсиқлари ўрнатилмаган. Жиннинг айланма ҳаракат қисмлари ёпилмаган, электр двигателининг қайишли узаткичлари ҳимояланмаган. Механика қаҳида чархлаш дастгоҳининг ён қисми тўсилмаган. Оёқ тағиллари синган. Цех етарли ёритилмаган.

Шу сингари нуқсонларга “Ўзбекистон пахта тозалаш заводи”да ҳам йўл қўйиб келинган. Бўядаги корхонада ҳам шундай эътиборсизлик оқибатида линтер қаҳида фожиа юз берди. Ишчи Э. Худойбердиева тунги сменада фартук билан аррали цилиндрни тозалаш вақтида оғир жароҳат олди.

Тўғри, бу пахта тозалаш корхоналарида меҳнатни муҳофаза қилиш юзасидан муайян ишлар қилинмоқда. Жамоа шартномаларида барча чора-тадбирлар кўрсатилган. Ходимларни махсус кийим-боши, пойабзал, шахсий

ҳимоя воситалари билан таъминлаш учун ҳар йили маблағ сарфланмоқда. Бироқ, аини ўша “Олимкент пахта тозалаш корхонаси” очик-ақциядорлик жамиятида меҳнат муҳофазаси бўйича битим умуман тузилмаган. Зарарли ишларда ишловчиларга қўшимча таътил берилиши, ювенил воситалари билан таъминланиши жамоа шартномаларида кўзда тутилмаган. Бўя ва Ўзбекистон пахта тозалаш корхоналарида иш жойларини шаҳодатлашга тааллуқли ҳужжатлар йўқ.

Меҳнат муҳофазаси бўйича вакил ва доимий комиссиялар Олимкент ва Ўзбекистон пахта тозалаш корхоналарида номига тузиб қўйилган. Уларни ўқитиш, фаолиятини ташкил этиш эътибордан четда қолмоқда. Натижада иш жойларида уч босқичли жамоат назорати талаб даражасида эмас.

Ачинарлиси шундаки, бу корхоналарда меҳнатдаги жароҳатланиш ҳамда касб касалликларига тўловлар вақтида тўланмапти. Текшириш кўни Бўя корхонасида 11, Олимкентда 17, Ўзбекистон пахта тозалаш корхонасида 10 киши зарар пулини вақтида ололмаётганилиги аниқланди. Ўзбекистон пахта тозалаш корхонасида бу борада қарздорлик деярли 16,5 миллион сўмга етган. Боз устига “Иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий сугурта қилиш тўғрисида”ги Қонун талаблари бўлиб, ишловчилар сугурталанмаган. Бундай нуқсонлар, ҳеч шубҳасиз, тармоқ касба уюшмасининг айрим туман вакилликлари ва бошлангич касба ташкилотлари фаолиятида жиддий камчиликлар борлигидан далолатдир.

Эркин УСМОНОВ, Касаба уюшмалари вилоят ташкилотлари бирлашмаси кенгаши меҳнат муҳофазаси бўлими мудири.

ФОЙДАЛИ ЎҚУВ

Агросаноат ходимлари касба уюшмаси Қибрай туман кенгаши бошлангич ташкилотлар етакчилари ва фаоллар учун ўқув ўтказди.

Иштирокчилар касба уюшмасига жалб этилган нодавлат сектор корхоналарида ишловчиларнинг меҳнатга оид ҳуқуқлари, улар учун белгиланган қўшимча қаволатлар, меҳнат қонунчилигига амал қилинишининг аҳволига тааллуқли маърузаларни тингладди. Малакали мутахассислар уларни қизиктирган барча саволларга жавоб беришди.

Шундай машғулотлар «Ўзметкомбинат» ақциядорлик-ишлаб чиқариш бирлашмаси билан «ОКМК» очик ақциядорлик жамияти бошлангич касба ташкилотларида ҳам ташкил этилди.

Усмон РОЗИҚОВ.

КАСАБА уюшмалари ва ДАВР

Республика Президенти Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маърузасида алоҳида таъкидлангандек, “Эртанги кун талабларидан келиб чиқиб, муҳим аҳамиятга эга эканлигини алоҳида таъкидлади. Зеро, нодавлат нотижорат ташкилотлар фаолиятининг давлатимиз Асосий Қонунида мустаҳкамлаб қўйилган муҳим тамойиллари бундай ташкилотларнинг жамият ҳаётидаги ролини кучайтириб, мамлакатда ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий барқарорликни мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

Шу нуқтан назардан келиб чиқиб, Ўртбошимиз давлат ҳокимияти ва бошқарувини демократлаштириш, суд-ҳуқуқ тизимини, ахборот соҳасини ислоҳ этиш, сайлов қонунчилиги-

ни ривожлантириш, иқтисодиётни либераллаштириш янада чуқурлаштиришдан иборат концепцияни илгари сурди, фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш ва ривожлантириш муҳим аҳамиятга эга эканлигини алоҳида таъкидлади. Зеро, нодавлат нотижорат ташкилотлар фаолиятининг давлатимиз Асосий Қонунида мустаҳкамлаб қўйилган муҳим тамойиллари бундай ташкилотларнинг жамият ҳаётидаги ролини кучайтириб, мамлакатда ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий барқарорликни мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

Бу жараёнларда касба уюшмалари олдида янги вазифалар қўйилмоқда. Давр, янги ҳароит демократик қадриятлар ҳаёти-мизда мукамал қарор топиши, ишловчиларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ишончли ҳимоя қилиниши, фуқароларнинг ижтимоий, социал-иқтисодий фаоллигини кучайтириш ҳамда ҳуқуқий маданиятини ошириш, жамиятда манфаатлар мувозанатини таъминлашни тақозо этаётди. Шу асосда касба уюшмалари таркибий тузилишини тақомиллаштириш, тармоқлар бўйича уларнинг мақбул тузилмаларини шакллантириш, ҳудудий тузилмалар салоҳиятини ошириш чора-тадбирлари қизгин тус олди. Бу янгила-нишлар касба уюшмалари фаолиятига таъсирчанлик ва самарадорлик бағишламоқда.

“Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси”да таъкидлангандек, бугунги кунда ислохотларнинг очик-ошкоралиги ва самарадорлигини таъминлашда “Ижтимоий шерикчилик тўғрисида”ги Қонуннинг қабул қилиниши муҳим аҳамият касб этади. Ижтимоий-иқтисодий ривожланиш дастурларини амалга ошириш, аҳоли турли қатламлари ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишда касба уюшмалари билан давлат тузилмалари ва ҳўжалик идораларининг ўзаро муносабатлари аниқлик киритиб, бу муносабатларнинг ҳуқуқий мезўёрларини белгилаб беради. Қонун асосида йўлга қўйилган бундай амалий шерикчилик жамиятда барқарорликни кучайтиради.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ўртасида 2011-2013 йиллар учун ижтимоий-иқтисодий масалаларга оид бош келишув имзоланганлиги бу борада дастлабки қадамдир. Бу ҳужжат касба ташкилотлари фаолиятида самарадорликни кучайтирувчи асосий омил бўлиб қолади, албатта. Жамиятда ижтимоий-меҳнат муносабатларини мувофиқлаштиришда бу уч томонлама ижтимоий шерикчилик ҳудудий ва тармоқ ке-

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР ОЛДИДА

лишувлари, жамоа шартномалари талаблари оғимшай бажарилишида ҳал қилувчи аҳамият касб этади.

Ҳозирги пайтда вилоятимизда касба ташкилотлари вилоят бирлашмаси кенгаши билан вилоят ҳокимлиги, савдо-саноат палатаси вилоят бошқармаси ўртасида 2010-2012 йилларга мўлжалланган ҳудудий ва 16 та тармоқ келишувлари, 9572 та жамоа шартномаси амал қилмоқда. Биз бу ҳужжатларни бош келишувнинг мазмун ва мохиятидан, мақсад ва вазифаларидан келиб чиқиб, қайтадан қўриб чиқишимиз, уларни янги талаблар асосида мукамаллаштиришимиз керак.

Келишув ва жамоа шартномаларида амал қилиш хусусида вилоятимизда тажрибалар етарли. Чунончи, “ОКМК”, “Максам-Чирчик” очик ақциядорлик жамиятлари, “Ўзметкомбинат” ақциядорлик-ишлаб чиқариш бирлашмасида жамоа шартномалари, шунингдек, бир қатор тармоқларда келишувларни ишлаб чиқиш, қабул қилиш ва ихроси устидан назорат олиб боришнинг таъсирчан омиллари амал қилмоқда.

Лекин энгил ва мебель саноати, қурилиш, металлургия, энергетика, давлат муассасалари ходимлари касба уюшмаларининг вилоят бўғинларида бирорта ҳўжалик ташкилотли билан келишув туризлмаган. Бунга бартараф этишда тармоқ касба уюшмалари таркибий тузилишини мақбуллаштириш, янада тақомиллаштириш бора-расида амалга оширилаётган чора-тадбирлар алоҳида аҳамиятга эга. Бу янгиликлар тармоқ касба уюшмалари вилоят ташкилотларининг ролини оширади, фаолиятини кучайтиради. Бунинг

ниб бораётган жамият касба уюшмаларининг ташкилотчилик ва ахлоқий фазилатларига, билим-донлигига юксак талаблар қўймоқда. Афсуски, қўпича юзак ёндошуш, номзодларнинг билими, малакаси, салоҳияти ва ташкилотчилик қобилиятини пухта ўрганмаслиқ касба ташкилотлари етакчилигига эпсиз, ташаббуссиз, жамоат ишида чиникмаган одамлар сайланиб қолишига олиб келаяпти. Натижада қўнимсизлик ҳамон кучлироқ қолаётди. Бу ҳолат кадрлар барқарорлигига, касба ташкилотлари фаолиятида изчилликка салбий таъсир кўрсатмоқда, айниска, қўп бўғин ташкилотлари оўрўсига пўтур етказиб, ишловчиларда ўз ҳақ-ҳуқуқлари ва манфаатлари амалда ҳимояланишига ишончли суьайтирмоқда.

Сир эмас, яқин-яқинларгача бошқа ишларда ишлаб, кексайган кишиларни касба идораларига юбориш давом этиб келди. Бўғинги бозор муносабатлари шароити бундай самарасиз тажрибадан воз кечиши, кадрларнинг ёш, ишчан ва қатъият янги авлодини тарбиялаб етиштиришни тақозо этипти. Бўсиз касба уюшмалари ўз устав вазифаларини муваффақиятли бажара олмаслигини ҳаёт кўрсатмоқда.

Бунинг учун ҳар бир тажрибали касба ходими билимли ёшлардан ўзига шоғирд тайёрлаш, ўз малака ва қўнимларини унга сингдириши керак. Иккинчидан, касба кадрлари тайёрлаш тизимини тақомиллаштириш лозим. Бўғун қайта тайёрлаш марказидаги шўнчаки малака ошириш

курслари, ўқув семинарлари ўзини оқламаётди.

Ташаббуссиз, ишнинг кўзини билмайдиган, ҳаёт кун тартибига қўяётган муаммоларга оқилона ечим тополмайдиган ходимлар қўпайса, энг таъсирчан шўрлар, эзгу мақсадлар ҳам асло натижа бермайдилар. Баъзи аъзо ташкилотлар, жумладан, агросаноат мажмуи касба ташкилотиди ҳолат бунинг аққол далилидир. Кадрлар хатти-ҳаракатидаги юзакчилик туфайли бу тармоқ ташкилотда бебошлиқлар, жиддий камчиликлар юз бериб келди.

Мустақиллик йилларида касба етакчиларининг янги, давр талабларига ҳамқадам авлод қамол топа бошлади. Лекин давр янги-янги талаблар қўймоқда. Жумладан, касба етакчиларида иш берувчилар, давлат ва ҳўжалик идоралари билан тенгма-тенг музокаралар олиб бориш қўниммаси ҳамон суст. Қўпчилик етакчиларда мустақил фикрлаш, қатъият етишмади, иш берувчиларнинг оғзига қараб туршилади. Фақат пухта билимли, қатъиятли етакчигина муаммо, масалаларга оқилона ечим топади.

Касаба етакчиси аини пайтда маърифатчи, тарғиботчи ҳамдир. Президент фармонлари, ҳукумат қарорлари, бўғинги ислохотлар мохиятини тарғиботи ижтимоий-иқтисодий манфаатларни рўбга қикаришининг муҳим шартидир. Тўғри, бу борада касба ташкилотларида муайян тажриба, аънава бор. Лекин улар бўғинги талабларга жавоб бермаётди. Шу сабабли иш йўсинлари, тамойил ва услўбларни тақомиллаштириб боришимиз лозим.

Энди касба ташкилотларимизнинг бошқа нодавлат, нотижорат ташкилотлар билан ҳамкорлиги масаласига келсак, ҳали бирор йирик ақция ёки тадбир ўтказма олмадик. Холбуки, ҳуқуқий билимларни тарғиб қилишда бундай ҳамкорлик, айниска, яхши натижа беради. Шу боис биз “Маҳалла” жамағармаси, “Қамолот” ёшлар ижтимоий ҳаракатининг барча бўғинлари билан амалий ҳамкорликни кучайтириш режалаштираймиз. Бу пировард натижада аҳолини, айниска, ёшларни иш билан таъминлаш, ҳимояга муҳтож қатламларни қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий аҳамиятга молик бошқа масалалар бўйича йирик, истикболли дастурларни амалга ошириш имконини беради.

Шухрат ДЕҲҚОНОВ, Ўзбекистон Касаба уюшмалари вилоят ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раиси.

Саҳифани касба уюшмалари вилоят ташкилотлари бирлашмаси кенгаши бўлими мудири Мирзакарим ХУДДИЕВ ва «Тошкент ҳақиқати» муҳбири Жўра САЪДУЛЛАЕВ тайёрлади.

«Ўзбекистон почтаси» ОАЖ

ГАЗЕТА, ЖУРНАЛ ВА КИТОБЛАРГА ОБУНА бўлинг

Тел: 233-08-34

Сайт: www.pochta.uz; e-mail: oao@post.uz

■ СОҒЛОМ ОНА - СОҒЛОМ БОЛА

ПАРВАРИШДА МЕЪЁР БЎЛГАНИ ЯХШИ

Ёшлар турмуш қураётган пайтда, уларнинг ота-оналари келажақда бахтли оилада шириндан-шакор неваралар дунёга келишини орзу қилишади. Бу орзулари рўёбга чиқиши учун эса, фарзандларининг соғлиги ҳақида болалик вақтидан қайғуришлари керак.

Афсуски, улар орзу-хавасли тўй-томошалар қилишга шошилишиб, 16-17 ёшида оқ узатиш, уйлантириш ҳаракатида тушиб қолишади. Ёшлар ҳам бир кунлик совға-саломлар, тўй-тантаналарга қизиқиб, янги ҳаётга қадам қўйишади. Лекин тўйдан сўнг маълум вақт ўтгач, соғликлари масаласида муаммолар пайдо бўлганини пайкашади. Камқонлик, бўқоқ каби касалликлар ҳомилдор бўлмасликлари ёки ҳомил ташлаш каби асоратларга олиб келади. Турмуш қуришнинг энг яхши вақти аслида 20-21 ёш ҳисобланади.

Соғлиқ ҳақида тўйдан кейин эмас, болаликдан ўйлашни керак. Аввало, тўғри овқатланишга одатланиш лозим. Тангага керакли бўлган оқсил, ёғ, углевод ҳамда витаминлар етарли бўлган озиқ-овқатни вақтида ва меъёрида истеъмол қилиш керак. Тузилган фарзандини айниқса 6 ойгача фақат кўкрак сутти билан, 2 ёшгача кўшимча озиқлантириш билан эмизишни давом эттириш зарур. Кўшимча овқатлар беришга, албатта, ёғсиз сут маҳсулотла-

ридан тайёрланган бўтқа, мева пюреси, тухум сариги ва суюқ таомларга кўкатлар солиб, ўсимлик ёғларида тайёрлаб, секин-аста ўргатиб борилади. 3 ёшгача чой бериш тавсия қилинмайди.

Шу ўринда бўлғуси ота-оналар, ўсмир ва ёшларнинг овқатланиш тартиб-қоида-амал қилмасликлари таъкидлаш лозим. Улар шошилиб, нонушта қилмай, йўл-йўлакай сотиб олинган ҳар хил емишларни истеъмол қилиб, устидан газли ичимликларни ичиб кетаверишади. Кеч-қурунлари эса кучли таомларни тановул қилиб, ётиб олишади. Натижада, ошқозон-ичак касалликлари пайдо бўлади. Бундан ташқари, кўпроқ нон, ширинлик, роллтон, ход-дог, гамбургер, фанга, колалар истеъмол қилишади. Аслида эса нонуштага сутли маҳсулотлар, шарбат, тушлиқда суюқ ва қуюқ таом кўкатлар билан, кечки овқатда эса енгил таом ҳамда салатлар ва шарбат, компот ёки қайнатилган сут истеъмол қилиниши керак. Албатта, бир кунлик рационда камидан 400 гр мева-сабзавот ва кўкатлар бўли-

ши лозим. Овқатланаётган вақтда чой, сут ва кофе ичилса, темир сўрилишига тўсқинлик қилади. Ҳозир дўконларда фортификацияланган ундан тайёрланган (таркибда темир, фоллий кислота, В витаминлари, рух ва ниацин моддалари бор) нон маҳсулотлари сотилмоқда. Шулар истеъмол қилинса, камқонликнинг олдини олишга ёрдам беради. Бепуштлиқ, ҳомиланинг тушиб қолиши ёки туғилиш пайтидаги қон кетишнинг олди олинади. Ёшлар тиббий кўриклардан ўтиб туришлари, оилавий ҳаётга жисмонан, ақлан ва маънан соғлом бўлиб қадам қўйишлари керак. Чунки улар бўлажак ота-оналардир!

Яна бир ҳолат. Кўпгина оилалар қариндош-уруғлар билан қўлақ бўлишади. Қариндошлар орасидаги бундай никоҳлар кўпгина ногирон фарзандларнинг дунёга келишига сабаб бўлмоқда. Баъзан соғлом фарзанд туғилгани билан бу ҳолат кейинги авлодда ўз асоратини кўрсатиши мумкин.

Шунингдек, туғилишлар оралиғидаги вақт камидан 3 йил бўлиши керак. Чунки, она туғуруқдан кейин ўз соғлигини тиклаши ҳамда фарзандини парваришлари керак. Албатта, болаларнинг сонига ҳам аҳамият бериш керак. Шундан оилалар борки, қатор 5 та фарзанди бор, оралиғи 1-2 йил. Онанинг соғлиғида муаммо, отанинг тинчи йўқ. Ҳамма фарзандларга ота-она тўлиқ эътибор қаратиши қийин бўлиб қолади. Бу ҳолат эса оилавий муҳитнинг ёмонлашувига олиб келиши мумкин.

К. ТЎЛАГАНОВА,
Саломатлик ва тиббий статистика институти вилоят филиали директори.

Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг

Тошкент вилояти бўйича Давлат архитектура-қурилиш нazorати инспекцияси

ж а м о а с и

вилоятимиз аҳлини, хусусан, нуруний отахон ва онахонларни, уруш ва меҳнат фахрийларини

9 май — Хотира ва қадрлаш куни

билан самимий муборакбод этади.

Юртимиздаги бугунги тинч ва осуда, фаровон ва нурафшон кунларга чексиз сабот ва матонат билан эришган нурунийлар

эзгу қадриятлар юксак қадрланганидан диёрда ҳамиша эъзоздалар.

Уларнинг ҳаёт йўли барчамизни тинчликнинг қадрига етишга, шукроналик билан яшашга ундайверади.

Айёмингиз қутлуг бўлсин, азизлар!

Тошкент вилояти ҳокимлигининг Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаментининг "Тошкент вилояти ҳудудида шаҳар ва шаҳар атрофида йўловчиларни ташви фаолиятини лицензиялаш бўйича комиссияси"нинг 2011 йил 4 майдаги 21-Баённомасининг қарори билан қўйидаги:

"NURMAT TRANS SERVIS" ХКГА ТЕГИШЛИ:

"Тошкент вилояти ҳудудида йўловчиларни шаҳар атрофида енгил автомобилларда ташвиш" фаолияти учун 2008 йил 27 март куни берилган "АТ" серияли 000034 рақамли лицензия фаолияти 2011 йил 5 майдан 10 (ўн) иш кунига тўхтатилганлигини маълум қилиди.

СЕМИНАР

БОҒЧА ОПАЛАР КЎКТЕРАҚДА

Вилоят халқ таълими бошқармаси ва Зангиота туман халқ таълими бўлими "Мактабгача таълим муассасаси: кеча, бугун, эртага" мавзусида уюштирилган семинар тарбияни ташкил этишнинг ўзига хос жиҳатлари ва уни янада такомиллаштириш масалаларига бағишланди.

Кўктерақ қишлоғидаги 60-болалар муассасасида ўтказилган машғулотда иштирокчилар кун тартибидagi мавзуга доир маърузаларни тинглаш билан бирга муассасанинг болалар тарбияси ва уларга бошланғич таълим беришдаги ўзига хос тажрибалари билан ҳам танишишди. Шунингдек, турли ёшда-

ги тарбияланувчилар учун ташкил этилган тўғрақларнинг фаолияти ҳақида ижобий фикрлар билдиришди ва бу тажрибаларни оммалаштириш юзасидан тақлифлар киритишди.

Юлдузхон МУҲИДДИНОВА,
"Тошкент ҳақиқати" муҳбири.

СУРАТДА: тадбирдан лавҳа.

Даврон АҲМАД олган сурат.

Тошкент шаҳар, Миробод тумани ҳокимияти томонидан 2009 йил 16 октябрда № 003030-03 реестр рақами билан рўйхатга олинган "HILOLA-BONU UNIVERSAL" МЧК (ИНН 300707638, ОКОНХ 71280) ўз фаолиятини тугатади.

Давно ва аризалар эълон қилган кундан бошлаб 2 ой мобайнида Миробод тумани, А. Фитрат кўчаси, 20-уй манзилида қабул қилинади.

Шайхонтоҳур туманидаги 4-касб-хунар мактаби томонидан 2000 йилда Ахмедов Аҳор Суратович номига берилган № 113103 (регистра. № 14701) рақамли диплом йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА

Муассис:

Тошкент вилояти ҳокимлиги

Бош муҳаррир

Убайдулла АБДУШОҲИДОВ

Манзилими: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар:
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 236-55-54.
Эълонлар: 236-55-03, 236-55-59.

Тошкент вилояти Матбуот ва ахборот бошқармасида 2011 йил 12 январда 03-001 рақами билан рўйхатга олинган.

Газета "Тошкент ҳақиқати" таҳририяти компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Навбатчи муҳаррир

Сайёра РИХСИЕВА

Навбатчи

Юлдузхон МУҲИДДИНОВА

Саҳифаловчи

Тоҳир МАҲМУДУҲҲАЕВ

Хафтаннинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади.

Буюртма Г-540.

Адади 12658.

Ҳажми — 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

ISSN 2010-9318.

① белгилли материаллар — тижорат материаллари. "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи — 205. Босишга топшириш вақти — 20.00. Босишга топширилди — 19.20. 1234